

POČÁTEK EVROPSKÉ FILOSOFIE (ŘECKO)

➤ VÝZNAM ANTIKY

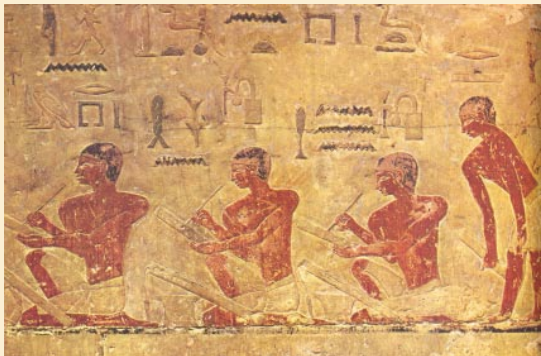
≈ UMĚNÍ (EGYPT X ŘECKO)

≈ MYŠLENÍ (FILOSOFIE X MÝTUS)

≈ POLITIKA (VZNIK ČLOVĚKA)

UMĚNÍ

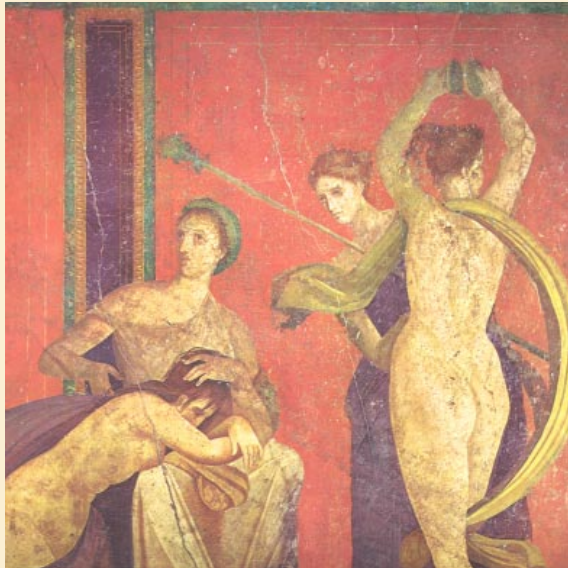
PŘEDANTICKÉ UMĚNÍ

- ≡ ŘÍDÍ JEJ NEZMĚNITELNÝ KÁNON
(NEZAJÍMÁ SE O SKUTEČNOST ANI O VYJÁDŘENÍ
VLASTNÍCH CITŮ ČI MYŠLENEK, JE SCHEMATICKÉ)
- ≡ JE NÁBOŽENSKY A SOCIÁLNĚ
PODMÍNĚNÉ
(UMĚNÍ SLOUŽÍ, JEHO ÚČELEM NENÍ KRÁSA,
ALE SLUŽBA KULTU ČI SOCIÁLNÍMU OVLÁDÁNÍ)
- ≡ POSTRÁDÁ UMĚLECKÝ VÝVOJ
(PŘES NĚKOLIK VÝJIMEK, KTERÉ NEMĚLY VLIV,
PO TISÍCILETÍ SE JEHO PRINCIPY NEMĚNÍ)

UMĚNÍ

ANTICKÉ UMĚNÍ

- ≈ ZNÁ KÁNON,
ALE PODŘIZUJE HO REALITĚ
(POKUD SOCHA PODLE KÁNONU NEVYVOLÁVÁ DOJEM,
O KTERÝ UMĚLEC USILUJE, KÁNON PORUŠÍ)
- ≈ CÍLEM UMĚNÍ JE VYVOLÁVAT
ESTETICKOU LIBOST A VYJADŘOVAT
CITY A POSTOJE UMĚLCE
(NEJDE ZDALEKA JEN O SOCIÁLNÍ ČI KULTOVNÍ ÚČEL)
- ≈ JE VE DVOJÍM SMYSLU KLASICKÉ

MYŠLENÍ

PŘEDANTICKÉ MYŠLENÍ

- ⚡ JE MYTOLOGICKY SVÁZANÉ, RIGIDNÍ A NEKRITICKÉ
(NENÍ ZÁJEM ZKOUMAT PROBLÉMY JINAK, EXISTUJÍ OBLASTI, VE KTERÝCH SI LIDÉ NEDOVEDOU PŘEDSTAVIT PŘEMÝŠLET, “ALTERNATIVNÍ” SYSTÉMY JSOU STRIKTNĚ NÁBOŽENSKÉ (ZARATHUŠTRA, ACHNATON))

ANTICKÉ MYŠLENÍ

- ⚡ OSVOBOZUJE SE OD MYTOLOGIE, ODVAHA MYSLET, KRITIČNOST, DIALOG
(OBJEVUJÍ SE OTÁZKY “A JE TO SKUTEČNĚ TAK?”, “EXISTUJÍ BOHOVÉ A VYPADAJÍ TAK JAK TO POPISUJÍ POSVÁTNÉ TEXTY”? PRAVDA NIKOLIV ABSOLUTNÍ TEXT ČI VYPRÁVĚNÍ, ALE VÝSLEDEK HLEDÁNÍ A VÁŽENÍ ARGUMENTŮ)

POLITIKA

PŘEDANTICKÉ POLITICKÉ MYŠLENÍ

- ≡ BOŽSKÉ POVĚŘENÍ VLÁDCŮ, NEZPOCHYBNITELNÁ HIERARCHIE, NEEXISTUJE SFÉRA SOUKROMÉHO
(HIERARCHIE JE POSVÁTNÁ, MOC SE POUZE VNÍMÁ A PODŘIZUJE SE JÍ, JDE O “DOBROVOLNOU” NESVOBODU, VZPOURA PROTI MOCI JE ŠÍLENSTVÍ)

ANTICKÉ POLITICKÉ MYŠLENÍ

- ≡ VLÁDCOVÉ MUSÍ ZDŮVODNIT PROČ VLÁDNOU, KONTROLA MOCI, SLEDOVÁNÍ POUZE ZÁKONEM OMEZENÝCH SOUKROMÝCH ZÁJMŮ
(NĚKTEŘÍ! LIDÉ ZAČÍNÁJÍ SLEDOVAT CÍLE, KTERÉ SI SAMI URČUJÍ, VLÁDCOVÉ JSOU KONTROLOVÁNÍ TĚMI, KTERÝM VLÁDNOU)

POČÁTEK EVROPSKÉ FILOSOFIE (ŘECKO)

➤ SPRÁVNÉ POCHOPENÍ ANTIKY

⚡ ANTIKA A SOUČASNOST

⚡ ZÁKLADNÍ RYSY ANTICKÉHO SVĚTA

(ANTICKÝ A STAROZÁKONNÍ SVĚT)

⚡ ZÁKLADNÍ KLASIFIKACE ANTICKÉHO
SVĚTA

(HELÉNSKÉ (ARCHAICKÉ, KLASICKÉ) A HELÉNISTICKÉ
OBDOBÍ, IÓNSKÝ A DÓRSKÝ PRVEK)

ANTIKA A SOUČASNOST

➤ PROČ NENÍ ANTICKÝ SVĚT NAŠÍM SVĚTEM

JINÉ VÝZNAMY SLOV (JINÉ POJMOVÉ UCHOPENÍ SVĚTA)

KRÁSA x KÁLÓN

UMĚNÍ x TECHNÉ A POIÉSIS

LÁSKA x AGAPÉ, ÉROS

➤ MUSÍME ZKOUMAT ANTIKU, NE NAŠI

PŘEDSTAVU ANTIKY

ŘEKOVÉ NEBYLI STŘEDNÍ VRSTVA SOUČASNÉHO ČESKA

ZÁKLADNÍ RYSY ANTIKY

HOMÉR X STARÝ ZÁKON

≡ ARISTOKRATICHNOST ŘEKŮ

(NIKDO KROMĚ PÁNŮ NEMÁ NÁROK NA SVŮJ SVĚT /OTROCI U HOMÉRA, TRAGÉDIE A KOMEDIE, TACITUS, MARCELLINUS - VÝJIMKA ANDROMACHÉ U EURÍPIDA/)

≡ PLASTICKÁ, OSVĚTLENÁ REALISTIČNOST ŘEKŮ

PLASTICKÉ, OSVĚTLENÉ, REALISTICKÉ, SEKVENČNÍ VIDĚNÍ SVĚTA, BEZ POZADÍ, PROTIKLADNÝCH HLUBINNÝCH DĚJŮ A SMYSL PRO NITRNO U ŘEKŮ XXX STROHÉ, KUSOVITÉ, BEZ PŘESNÉHO POPISU, HLUBINNÉ, VÍCEROZMĚRNÉ, SE SMYSLEM PRO VÝVOJ U HEBREJCŮ

≡ ČAS A PROSTOR U ŘEKŮ

ČAS BEZ VÝVOJE, OPAKUJÍCÍ SE, ČAS BEZ PERSPEKTIVY, OSOBNOST JAKO TRVÁNÍ U ŘEKŮ XXX ČAS JAKO VÝVOJ, SMĚŘOVÁNÍ, OSOBNOST JAKO RŮST U HEBREJCŮ

KLASIFIKACE ANTIKY

VÝVOJOVÉ HLEDISKO

- ⚡ HELÉNSKÉ ARCHAICKÉ (1000 - 490 P.N.L. TEMNÝ VĚK, IÓNOVÉ V MALÉ ASII, ZLOM)
- HELÉNSKÉ KLASICKÉ (490 - 320 P.N.L. 2 X KLASICKÉ, SPOJENÍ DÓRSKÉ A IONSKÉ KULTURY, VRCHOL ANTICKÉ KULTURY)
- HELÉNISTICKÉ (290 P.N.L. - 290 N.L., VÝZNAMNÉ ZMĚNY, ÚPADEK)

HLEDISKO ZDROJŮ

- ⚡ IÓNSKÁ KULTURA X DÓRSKÁ KULTURA
  - IÓNSKÁ KULTURA: OCHOTNÉ VSTŘEBÁVÁNÍ CIZÍCH VLIVŮ, SKLON K DEMOKRACII, OBCHODNÍCI, NOVÁTORSKÁ KULTURA (VŠICHNI PRESOKRATICI JSOU PŮVODEM IÓNŠTÍ)
  - DÓRSKÁ KULTURA: KONZERVATIVNÍ, APRIORISTICKÁ, STROHÁ, ARISTOKRATICKÁ, VOJENSKÁ

ANTIKA A PŘÍRODA

≡ METODICKÁ POZNÁMKA

≡ PŘÍRODA VE SVĚTĚ EGYPTANŮ
(REALISTICKÁ, PROKRESLENÁ, BEZCENNÁ)

≡ PŘÍRODA U ŘEKŮ

- ∞ POSTAVENÍ NOMOS, FYZIS A TECHNÉ (ARISTOTELES)
- ∞ UMĚNÍ A PŘÍRODA V DÍLECH ŘEKŮ (HOMÉR, PLATÓN)
- ∞ POZDNÍ HELÉNISMUS A ODPOR K TĚLESNÉMU I PŘÍRODNÍMU (MARCELLINUS, PLOTÍNOS)